

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAŠTO ĮSTATYMO NR. VIII-1141 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 nauja redakcija
Pakeisti Lietuvos Respublikos pašto įstatymą Nr. VIII-1141 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAŠTO
ĮSTATYMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis, taikymas ir tikslai

1. Šis įstatymas reglamentuoja pašto paslaugos teikimo veiklą, pašto srities politikos formavimo ir pašto paslaugos teikimo veiklos reguliavimo institucijų sistemą, pašto paslaugos teikėjų ir naudotojų teises ir pareigas, pašto paslaugos teikėjų atsakomybę ir žalos atlyginimą.

2. Šis įstatymas nereglamentuoja diplomatinio pašto veiklos.

3. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmuo** – fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat jų padalinys.

2. **Galutinis atsiskaitymas už tarptautinę pašto paslaugą** (toliau – galutinis atsiskaitymas) – atlygio universaliosios pašto paslaugos teikėjui suteikimas už gaunamų tarptautinių pašto siuntų surinkimą, rūšiavimą, vežimą ir pristatymą pašto siuntų gavėjams gaunančioje šalyje.

3. **Išperkamoji pašto siunta** – pašto siunta, įteikiama pašto siuntos gavėjui, kai jis sumoka pašto paslaugos teikėjui pašto siuntos siuntėjo nurodytą pinigų sumą.

4. **Įvertintoji pašto siunta** – pašto siunta, kurią sugadinus ar kuriai dingus pašto siuntos siuntėjui atlyginama jo įrodyta, bet ne didesnė nei įvertinimo suma, pašto siuntos vertė.

5. **Korespondencijos siunta** – pašto siunta, kurią sudaro ant bet kokios fizinės medžiagos užrašytas pranešimas, siųstina ir pristatytina ant jos nurodytu adresu. Knygos, katalogai, laikraščiai ir kiti periodiniai leidiniai nelaikomi korespondencijos siuntomis.

6. **Paštomatas** – pašto paslaugos teikimo įrenginys, per kurį pašto siuntos siuntėjas gali pateikti pašto siuntą išsiųsti ir (ar) pašto siuntos gavėjas gali ją atsiimti, nedalyvaujant pašto paslaugos teikėjui ar jo atstovui.

7. **Pašto mokes ženklas** – galiojantis Lietuvos Respublikos pašto ženklas, pašto blokas, ženklintas vokas ir atvirukas (atvirlaiškis), ženklinta aerograma, ženklintuvo spaudas ar specialus patvirtintas mokėjimo už pašto paslaugą spaudas.

8. **Pašto paslauga** – pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas.

9. **Pašto paslaugos naudotojas** (toliau – naudotojas) – pašto siuntos siuntėjas arba pašto siuntos gavėjas.

10. **Pašto paslaugos teikėjas** – pašto paslaugą teikiantis Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės pilietis, kitas fizinis asmuo arba Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, taip pat jų padalinys.

11. **Pašto paslaugos teikimo vieta** – pašto tinklo dalis, kurioje pašto siuntų siuntėjai gali pateikti pašto siuntas išsiųsti ir (ar) pašto siuntų gavėjai gali jas atsiimti.

12. **Pašto siunta** – adresuota ir išsiųsti paruošta siunta, įskaitant korespondencijos siuntas ir pašto siuntinius, kurią turi pristatyti pašto paslaugos teikėjai.

13. **Pašto siuntinys** – iki 50 kilogramų sverianti registruotoji pašto siunta, kurią sudaro daiktas ar prekė (daiktai ar prekės), tarp jų ir neturintys komercinės vertės.

14. **Pašto siuntos gavėjas** (toliau – gavėjas) – asmuo, kuriam adresuota pašto siunta.

15. **Pašto siuntos siuntėjas** (toliau – siuntėjas) – asmuo, kuris nurodytas ant pašto siuntos. Jeigu pašto siuntos siuntėjas nenurodytas ant pašto siuntos, juo laikomas asmuo, kuris pateikia pašto siuntą pašto paslaugos teikėjui pristatyti pašto siuntos gavėjui.

16. **Pašto siuntų pristatymas** (toliau – pristatymas) – visuma veiksmų, atliekamų nuo pašto siuntų rūšiavimo iki jų pateikimo pašto siuntų gavėjams per pašto tinklą.

17. **Pašto siuntų rūšiavimas** (toliau – rūšiavimas) – visuma veiksmų, atliekamų su pašto siuntomis nuo jų patekimo į pašto siuntų rūšiavimo vietą iki jų pateikimo vežti arba pristatyti – skirstymas pagal įvairius pristatyti būtinus kriterijus.

18. **Pašto siuntų surinkimas** (toliau – surinkimas) – pašto paslaugos teikėjo veiksmas, kuriuos atliekant pašto siuntos patenka į pašto tinklą.

19. **Pašto tinklas** – visuma infrastruktūros elementų ir kitų priemonių, naudojamų pašto paslaugai teikti.

20. **Periodinių leidinių pristatymas kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams** – laikraščių ir žurnalų, išskyrus priskirtus prie erotinio ir (ar) smurtinio pobūdžio leidinių ir tuos, kurių daugiau kaip 50 procentų teksto sudaro reklama, priėmimas iš leidėjų, paskirstymas ir pateikimas kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams.

21. **Registruotoji pašto siunta** – pašto siunta, dėl kurios pašto siuntos siuntėjo prašymu pateikiami įrodymai, kad ji buvo įteikta pasirašytinai ar kitu būdu, užtikrinančiu pašto siuntos įteikimą ir tai patvirtinančių duomenų gavimą.

22. **Reguliavimo apskaita** – universaliosios pašto paslaugos teikėjo reguliavimo tikslais tvarkoma vidaus apskaita, apimanti apskaitos atskyrimą, turto, nuosavo kapitalo, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų paskirstymą.

23. **Reguliavimo apskaitos ataskaitos** – universaliosios pašto paslaugos teikėjo reguliavimo tikslais rengiamas ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai teikiamas detalus ataskaitų, dokumentų ir kitos informacijos rinkinys.

24. **Reguliavimo apskaitos sistema** – universaliosios pašto paslaugos teikėjo reguliavimo apskaitai tvarkyti, reguliavimo apskaitos ataskaitoms sudaryti ir pateikti naudojamų principų, metodų, taisyklių, procesų ir įrankių visuma.

25. **Tarptautinė pašto siunta** – pašto siunta, siunčiama iš vienos valstybės į kitą.

26. **Tarptautinių pašto siuntų skirstymo vieta** (toliau – siuntų skirstymo vieta) – pagal Pasaulinės pašto sąjungos ir šio įstatymo nustatytas sąlygas veikianti tarptautinių pašto siuntų skirstymo vieta, Lietuvos Respublikoje įsteigta kitos valstybės įgaliotojo pašto paslaugos teikėjo.

27. **Universalioji pašto paslauga** – viešąja paslauga laikoma teisės aktų nustatytos kokybės pašto paslauga, kuri už prieinamą kainą turi būti teikiama visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje visiems tokią paslaugą pageidaujantiems gauti pašto paslaugos naudotojams.

28. **Universaliosios pašto paslaugos pajamų viršutinė riba** (toliau – pajamų viršutinė riba) – reguliavimo tikslais universaliosios pašto paslaugos teikėjui nustatytas didžiausias leidžiamų gauti pajamų už šios paslaugos teikimą dydis.

29. **Universaliosios pašto paslaugos teikėjas** – pašto paslaugos teikėjas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įpareigotas teikti universaliają pašto paslaugą Lietuvos Respublikos teritorijoje.

30. **Valstybė narė** – Europos Sąjungos valstybė narė ar Europos ekonominės erdvės valstybė.

31. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/2391, Pasaulinės pašto sąjungos Pašto siuntinių reglamente, Pašto korespondencijos reglamente, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos administracinių vienetų ir jų ribų įstatyme, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

II SKYRIUS

PAŠTO SRITIES POLITIKOS FORMAVIMO IR PAŠTO PASLAUGOS TEIKIMO VEIKLOS REGULIAVIMO SISTEMA

3 straipsnis. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos funkcijos pašto srityje

1. Susisiekimo ministerija formuoja valstybės politiką pašto srityje, taip pat organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą.
2. Susisiekimo ministerija:
 - 1) rengia įstatymų, įstatymų įgyvendinamųjų ir kitų teisės aktų, susijusių su pašto paslaugos teikimo veikla ir užtikrinančių pašto srities ekonominę plėtrą ir konkurencingumą, projektus;
 - 2) imasi priemonių užtikrinti, kad universaliosios pašto paslaugos plėtra atitiktų technikos pažangą, ekonomines, socialines aplinkybes ir naudotojų poreikius;
 - 3) rengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo tvarkos aprašo projektą;
 - 4) praneša Europos Komisijai apie pašto paslaugos teikėją (-us), įpareigotą (-us) teikti universaliąją pašto paslaugą Lietuvos Respublikos teritorijoje, apie valstybės instituciją, nurodytą šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, taip pat apie naudotojams ir pašto paslaugos teikėjams sudarytas galimybes naudotis informacija, nurodyta šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 2 punkte;
 - 5) nustato universaliosios pašto paslaugos teikimo reikalavimus, įskaitant universaliosios pašto paslaugos teikėjo tinklo ir universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimus;
 - 6) teikia Vyriausybei tvirtinti nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių, kuriose nustatomi ir nepagrįstai didelės finansinės naštos nustatymo kriterijai, projektą;
 - 7) teikia Vyriausybei tvirtinti nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklių projektą;
 - 8) rengia ir teikia Vyriausybei tvirtinti periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos tarifų nustatymo kriterijus ir šios paslaugos didžiausius tarifus, taip pat miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, sąrašą (tuo atveju, jeigu jį tvirtina Vyriausybė);
 - 9) paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ar nepaprastąją padėtį, vertina poreikį nustatyti išskirtines universaliosios pašto paslaugos teikimo sąlygas ir, esant poreikiui, jas nustato;
 - 10) nustato Lietuvos standartų ir kitų leidinių, tarptautinių ir Europos specifikacijų ir (ar) rekomendacijų, susijusių su pašto paslaugos teikimu, privalomą taikymą;
 - 11) bendradarbiauja su užsienio valstybių institucijomis, atsakingomis už pašto sritį, pagal kompetenciją atstovauja Lietuvos Respublikai tarptautinėse organizacijose;
 - 12) atlieka kitas funkcijas, nustatytas pašto paslaugos teikimo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4 straipsnis. Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijos pašto srityje

1. Ryšių reguliavimo tarnyba pagal Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių visuomeninius santykius, susijusių su šio įstatymo reguliavimo dalyku, nuostatas yra Lietuvos

Respublikos nacionalinė reguliavimo institucija. Ryšių reguliavimo tarnybos statusas, finansavimo šaltiniai, sąlygos, tvarka ir kiti veiklos aspektai *mutatis mutandis* nustatyti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme.

2. Ryšių reguliavimo tarnyba:

- 1) prižiūri, kaip laikomasi šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatų;
- 2) įgyvendina šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas;
- 3) yra atsakinga už tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių pašto paslaugos teikimo veiklą, nuostatų vykdymo priežiūrą, išskyrus atvejus, kai pagal šių teisės aktų ar įstatymų nustatytą kompetenciją ją atlieka kitos institucijos;
- 4) Europos Komisijai paprašius, pagal kompetenciją teikia informaciją;
- 5) dalyvauja rengiant universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo tvarkos aprašo projektą;
- 6) tvirtina pajamų viršutinės ribos nustatymo metodiką ir nustato pajamų viršutinę ribą;
- 7) tvirtina reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros ir reguliavimo apskaitos sistemos patikros technines užduotis;
- 8) tvirtina reikalavimus, taikomus universaliosios pašto paslaugos teikėjo tvirtinamai universaliosios pašto paslaugos tarifų nustatymo metodikai;
- 9) rengia ir teikia Susisiekimo ministerijai nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklių, kuriose nustatomi ir nepagrįstai didelės finansinės naštos nustatymo kriterijai, projektą;
- 10) rengia ir teikia Susisiekimo ministerijai nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklių projektą;
- 11) tvirtina pašto paslaugos teikimo taisykles;
- 12) teikia Susisiekimo ministerijai pasiūlymus dėl universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo reikalavimų;
- 13) prižiūri, kaip universaliosios pašto paslaugos teikėjas laikosi Susisiekimo ministerijos nustatytų universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo ir universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimų, ir apie tai informuoja Susisiekimo ministeriją;
- 14) tvirtina reguliavimo apskaitos ir reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimus;
- 15) nagrinėja naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų ginčus, tvirtina naudotojų, išskyrus vartotojus, ir pašto paslaugos teikėjų ginčų nagrinėjimo taisykles;
- 16) tvirtina pašto paslaugos teikėjų ginčų nagrinėjimo taisykles ir nagrinėja ginčus tarp pašto paslaugos teikėjų;
- 17) tvirtina universaliosios pašto paslaugos nuostolių apskaičiavimo taisykles;
- 18) pagal savo kompetenciją tiria ir nagrinėja šio įstatymo ir tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių šio įstatymo reguliavimo dalyką, pažeidimus ir taiko sankcijas pažeidėjams;
- 19) atlieka universaliosios pašto paslaugos tarifų taikymo priežiūrą;
- 20) skelbia informaciją, reikalingą atviros ir konkurencingos rinkos plėtrai, ir, atsižvelgdama į teisės aktus, reglamentuojančius konfidencialios informacijos apsaugą, tvirtina šios informacijos skelbimo taisykles, įskaitant ir teikiamos informacijos mastą;
- 21) bendradarbiauja su užsienio valstybių pašto paslaugos teikimo veiklos reguliavimo institucijomis, pagal kompetenciją dalyvauja tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų, komitetų ir darbo grupių veikloje;
- 22) teikia Susisiekimo ministerijai pasiūlymus dėl Lietuvos standartų ir kitų leidinių, tarptautinių ir Europos specifikacijų ir (ar) rekomendacijų, susijusių su pašto paslaugos teikimu, privalomo taikymo;
- 23) atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

3. Ryšių reguliavimo tarnyba, atlikdama šiame įstatyme jai pavestas funkcijas, turi šiame ir kituose įstatymuose jai suteiktas teises.

III SKYRIUS

PAŠTO PASLAUGOS TEIKIMO VEIKLOS REGULIAVIMO PAGRINDAI

5 straipsnis. Teisė teikti pašto paslaugą

1. Asmuo turi teisę teikti pašto paslaugą be atskiros išankstinio valstybės institucijų leidimo, laikydamasis šio įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatų, tačiau privalo informuoti apie tai Ryšių reguliavimo tarnybą ir pateikti pranešimą apie pašto paslaugos teikimo pradžią (toliau – pranešimas).

2. Pranešimas gali būti pateiktas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo, naudojant pašto tinklą, informacinę sistemą (toliau – E. pristatymo sistema), kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, tiesiogiai kreipiantis į Ryšių reguliavimo tarnybą ir kitais Viešojo administravimo įstatyme nurodytais būdais, taip pat per Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą.

3. Ryšių reguliavimo tarnyba pašto paslaugos teikimo taisyklėse nustato, kokią informaciją ir (ar) dokumentus asmuo turi pateikti kartu su pranešimu. Ryšių reguliavimo tarnyba gali reikalauti pateikti tik tokią informaciją ir dokumentus, kurių reikia, kad asmenį būtų galima identifikuoti ir įrašyti į pašto paslaugos teikėjų sąrašą (vardą ir pavardę arba pavadinimą, kodą, adresą, kitą kontaktinę informaciją, trumpą pašto paslaugos, kurią asmuo ketina teikti, aprašymą, pašto paslaugos teikimo pradžios datą ir kt.).

4. Ryšių reguliavimo tarnyba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tinkamo pranešimo gavimo dienos įrašo asmenį į pašto paslaugos teikėjų sąrašą ir praneša apie tai asmeniui, pateikusiam pranešimą. Pranešimas laikomas tinkamu, jeigu yra pateikta visa pagal šio straipsnio 3 dalyje nurodytas pašto paslaugos teikimo taisyklės reikalaujama pateikti informacija ir dokumentai arba asmuo per šio straipsnio 5 dalyje nustatytą terminą patikslino ir (ar) papildė pranešimą ir (ar) kartu su juo pateiktą informaciją ir (ar) dokumentus.

5. Ryšių reguliavimo tarnyba, gavusi pranešimą ir nustatiusi, kad yra pateikta ne visa pagal šio straipsnio 3 dalyje nurodytas pašto paslaugos teikimo taisyklės reikalaujama pateikti informacija ir (ar) dokumentai, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos informuoja apie tai asmenį ir nustato ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytiems trūkumams pašalinti. Tokiu atveju šio straipsnio 4 dalyje nurodytas terminas skaičiuojamas nuo patikslinto ir (ar) papildyto pranešimo, informacijos ir (ar) dokumentų gavimo Ryšių reguliavimo tarnyboje dienos.

6. Asmeniui nepašalinus trūkumų per šio straipsnio 5 dalyje nustatytą terminą arba pateikus klaidingus duomenis, Ryšių reguliavimo tarnyba neįrašo asmens į pašto paslaugos teikėjų sąrašą ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas informuoja apie tai asmenį ir nurodo neįrašymo į pašto paslaugos teikėjų sąrašą motyvus.

7. Pašto paslaugos teikėjas išbraukiamas iš pašto paslaugos teikėjų sąrašo, jeigu:

- 1) pašto paslaugos teikėjas pranešė apie veiklos ir (ar) pašto paslaugos teikimo nutraukimą;
- 2) Ryšių reguliavimo tarnyba nustatė, kad pašto paslaugos teikėjas nutraukė veiklą ir (ar) pašto paslaugos teikimą;
- 3) pašto paslaugos teikėjas miršta arba yra likviduotas;
- 4) yra įsiteisėjusi teismo nutartis likviduoti pašto paslaugos teikėją, kai jis yra juridinis asmuo ar kita organizacija, dėl pašto paslaugos teikėjo bankroto;
- 5) Ryšių reguliavimo tarnyba nustatė, kad pašto paslaugos teikėjas pranešime ir (ar) kartu su juo pateikė klaidingą informaciją ir (ar) dokumentus;

6) pašto paslaugos teikėjas vienus metus neteikė Ryšių reguliavimo tarnybai suteiktos pašto paslaugos ataskaitų arba teikė ataskaitas, kuriose nurodė, kad pašto paslaugos teikimo veiklos nevykdė.

8. Ryšių reguliavimo tarnyba, prieš išbraukdama pašto paslaugos teikėją iš pašto paslaugos teikėjų sąrašo pagal šio straipsnio 7 dalies 5 ir 6 punktus, įspėja pašto paslaugos teikėją apie galimą išbraukimą iš pašto paslaugos teikėjų sąrašo ir suteikia galimybę per Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą ne trumpesnę kaip 20 darbo dienų terminą pateikti reikalingus patikslintus duomenis arba suteiktos pašto paslaugos ataskaitas.

9. Apie išbraukimą iš pašto paslaugos teikėjų sąrašo Ryšių reguliavimo tarnyba ne vėliau kaip per 3 darbo dienas praneša pašto paslaugos teikėjui ir nurodo išbraukimo iš pašto paslaugos teikėjų sąrašo pagrindą.

10. Pašto paslaugos teikėjas, nutraukęs savo veiklą ir (ar) pašto paslaugos teikimą, privalo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo savo veiklos ir (ar) pašto paslaugos teikimo nutraukimo apie tai pranešti Ryšių reguliavimo tarnybai šio straipsnio 2 dalyje nurodytais būdais.

11. Siekiant visuomenės informavimo tikslų pašto paslaugos teikėjų sąrašas yra viešai skelbiamas Ryšių reguliavimo tarnybos interneto svetainėje.

6 straipsnis. Siuntų skirstymo vietos

1. Kitos valstybės įgaliotasis pašto paslaugos teikėjas, norėdamas steigti siuntų skirstymo vietą Lietuvos Respublikoje, privalo kreiptis į Susisiekimo ministeriją dėl leidimo gauti Pasaulinės pašto sąjungos suteikiamą specialų kodą (-us) dėl siuntų skirstymo vietos steigimo ir (ar) veiklos. Susisiekimo ministras sprendimą dėl siuntų skirstymo vietos Lietuvos Respublikoje steigimo priima ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo, atsižvelgdamas į Pasaulinės pašto sąjungos nustatytus reikalavimus ir vadovaudamasis abipusiškumo principu, t. y. atsižvelgdamas į tai, ar valstybė, kurioje yra įsisteigęs prašymą pateikęs įgaliotasis pašto paslaugos teikėjas sudaro galimybę Lietuvos Respublikos įgaliotajam pašto paslaugos teikėjui steigti siuntų skirstymo vietą savo teritorijoje. Susisiekimo ministras, priėmęs sprendimą leisti kitos valstybės įgaliotajam pašto paslaugos teikėjui steigti siuntų skirstymo vietą Lietuvos Respublikoje, per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos apie tai informuoja Pasaulinę pašto sąjungą.

2. Kitos valstybės įgaliotasis pašto paslaugos teikėjas, įsteigęs siuntų skirstymo vietą Lietuvos Respublikoje, privalo laikytis šių reikalavimų:

1) siuntų skirstymo vietoje skirstomas pašto siuntas žymėti pagal Pasaulinės pašto sąjungos nustatytus reikalavimus;

2) laikytis Pasaulinės pašto sąjungos Pasaulinėje pašto konvencijoje nustatytų reikalavimų;

3) siuntų skirstymo vietoje skirstomos pašto siuntos negali būti surinktos iš naudotojų Lietuvos Respublikoje arba iš siuntų skirstymo vietos teikiamos pristatyti naudotojams Lietuvos Respublikoje;

4) teikti Ryšių reguliavimo tarnybai informaciją apie siuntų skirstymo vietoje vykdomą pašto siuntų skirstymo veiklą Ryšių reguliavimo tarnybos nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3. Jeigu kitos valstybės įgaliotasis pašto paslaugos teikėjas, įsteigęs siuntų skirstymo vietą Lietuvos Respublikoje, nesilaiko šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų, Susisiekimo ministras turi teisę panaikinti sprendimą leisti atitinkamos valstybės įgaliotajam pašto paslaugos teikėjui steigti siuntų skirstymo vietą Lietuvos Respublikoje ir per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos pranešti apie tai Pasaulinei pašto sąjungai. Panaikinus sprendimą leisti steigti siuntų skirstymo vietą Lietuvos Respublikoje, kitos valstybės įgaliotasis pašto paslaugos teikėjas, dėl kurio šis sprendimas buvo priimtas, neturi teisės vykdyti atitinkamos veiklos Lietuvos Respublikoje.

7 straipsnis. Pašto tinklo naudojimas

Siekdamas, kad būtų užtikrinti naudotojų interesai ir skatinama veiksminga konkurencija, pašto paslaugos teikėjas, valdantis pašto tinklą, privalo aktyviai bendradarbiauti su kitu pašto paslaugos teikėju, kai jis kreipiasi norėdamas sudaryti sutartį dėl šio pašto tinklo, įskaitant pašto kodų sistemą, adresų duomenų bazę, abonentines pašto dėžutes, paštomatus, informaciją apie adreso pasikeitimą, peradresavimo ir grąžinimo siuntėjui paslaugas, naudojimo. Sutartis dėl pašto tinklo naudojimo turi būti sudaroma laikantis nediskriminacinių, proporcingų ir skaidrių sąlygų. Už naudojimąsi kito pašto paslaugos teikėjo pašto tinklu pašto paslaugos teikėjas moka sutarties dėl pašto tinklo naudojimo šalių sutartą užmokestį. Jeigu tarp pašto paslaugos teikėjų kyla ginčų dėl sutarties dėl pašto tinklo naudojimo sudarymo ir (ar) jos vykdymo, pašto paslaugos teikėjas turi teisę kreiptis į Ryšių reguliavimo tarnybą su prašymu išnagrinėti ginčą šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimas

1. Iškilus ginčui tarp pašto paslaugos teikėjų dėl šio įstatymo reglamentuojamų visuomeninių santykių, pašto paslaugos teikėjas turi teisę kreiptis į Ryšių reguliavimo tarnybą, kad ši iš anksto ne teismo tvarka išspręstų ginčą. Pašto paslaugos teikėjas taip pat turi teisę kreiptis tiesiogiai į teismą.

2. Ginčams tarp pašto paslaugos teikėjų nagrinėti *mutatis mutandis* taikomos Elektroninių ryšių įstatymo nuostatos, susijusios su ginčų nagrinėjimu tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, taip pat Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos tvirtinamos pašto paslaugos teikėjų ginčų nagrinėjimo taisyklės. Pašto paslaugos teikėjų ginčų nagrinėjimo taisyklėse nustatomi prašymų išspręsti ginčą formos, turinio ir pateikimo, įrodymų rinkimo ir pateikimo reikalavimai, taip pat šalių taikinimo procedūra, ginčų nagrinėjimo procedūra ir kitos ginčų nagrinėjimo taisyklės.

IV SKYRIUS PAŠTO PASLAUGOS TEIKIMAS

9 straipsnis. Pašto paslaugos teikėjų ir naudotojų teisės ir pareigos

1. Pašto paslaugos teikėjas privalo:

1) patvirtinti pašto paslaugos teikimo tvarkos aprašą, kuriame turi būti nurodyti pašto paslaugos teikimo tvarka ir sąlygos, teikiamos pašto paslaugos tarifai, pašto siuntų pristatymo trukmė, numatoma pašto paslaugos teikėjo atsakomybė, skundų nagrinėjimo ir žalos atlyginimo procedūra, taip pat kita informacija, susijusi su pašto paslaugos teikimu ir naudojimusi ja;

2) savo interneto svetainėje ar kitu būdu viešai skelbti informaciją apie pašto paslaugos teikimo vietas, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.719 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, skundų nagrinėjimo ir žalos atlyginimo tvarką ir sąlygas, taip pat pašto paslaugos teikėjo patvirtintą pašto paslaugos teikimo tvarkos aprašą ir kitą informaciją, turinčią įtakos naudotojo apsisprendimui naudotis pašto paslauga; šiame punkte nurodyta informacija turi būti išsami, aiški, aktuali ir pateikiama naudotojams suprantama forma;

3) registruotąsias, įvertintąsias pašto siuntas įteikti pasirašytinai ar kitu būdu, užtikrinančiu pašto siuntų įteikimą ir tai patvirtinančių duomenų gavimą, siuntėjo nurodytam gavėjui arba kitam asmeniui, kuriam gavėjas pavedė atsiimti pašto siuntą, o kitas pašto siuntas įdėti į gaunamųjų laiškų dėžutes ar pristatyti kitu būdu; jeigu šiame punkte nurodytų veiksmų padaryti neįmanoma, pašto paslaugos teikėjas privalo apie tai pranešti gavėjui;

4) pašto siuntas, adresuotas asmeniui į jo darbo ar mokymosi vietą, bendrabutį, karo tarnybos vietą, ligoninę, sanatoriją, stovyklą ar įkalinimo vietą, pristatyti administracijai arba jos įgaliotiems asmenims;

5) saugoti pašto siuntą, kurios neįmanoma pristatyti gavėjui ar grąžinti siuntėjui, kai siuntėjas (gavėjas) atsisako ją paimti arba kai nurodytu adresu gavėjas (siuntėjas) negyvena, 1 mėnesį, išskyrus atvejus, kai tarptautiniai teisės aktai nustato kitokių tokių pašto siuntų saugojimo terminą; jeigu per šiame punkte nustatytą pašto siuntų saugojimo terminą siuntėjas (gavėjas) pašto siuntos neatsiima, nors jam buvo išsiųstas rašytinis pranešimas, pašto paslaugos teikėjas privalo Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pranešti apie tokį turtą (išskyrus atvejus, kai jis yra nerealizuotinas), prie pranešimo pridėti pašto paslaugos teikėjo žymą, kad siuntėjas (gavėjas) kviečiamas atsiimti pašto siuntą neatvyko arba pašto siuntos atsisakė, ir perduoti tokį turtą valstybės nuosavybėn; tuo atveju, jeigu tokiose pašto siuntose esantys daiktai yra nerealizuotini, pašto paslaugos teikėjas pripažįsta juos atliekomis ir šalina (sunaikina, utilizuoja) vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu; pašto siuntose esantys daiktai pripažįstami nerealizuotiniais vadovaujantis Vyriausybės tvirtinamų bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių nuostatomis;

6) atsakyti į su pašto paslaugos teikimu susijusį naudotojo skundą per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos;

7) ant pašto siuntos nurodyti, prie pašto siuntos pridėti ar kitokiu būdu pateikti informaciją, pagal kurią būtų galima nustatyti pašto paslaugos teikėją, pašto siuntos priėmimo siųsti datą ir jos pristatymo gavėjui datą;

8) teikti Ryšių reguliavimo tarnybai savo pašto paslaugos teikimo veiklos ataskaitas, įskaitant informaciją apie valdomą pašto tinklą ir taikomą aplinkos tvarumo praktiką, jos nustatyta tvarka ir sąlygomis;

9) grąžinti siuntėjui nepristatytas ar neįteiktas gavėjui pašto siuntas, kai nutraukia pašto paslaugos teikimo veiklą;

10) sudaryti galimybę naudotojams su juo susisiekti buveinės, nuolatinės gyvenamosios vietos ar kitu viešai skelbiamu adresu.

2. Pašto paslaugos teikėjas, įteikiantis pašto siuntas pasirašytinai ar kitu būdu, užtikrinančiu pašto siuntų įteikimą ir tai patvirtinančių duomenų gavimą, privalo laikytis šių reikalavimų:

1) jeigu įteikti pašto siuntos pasirašytinai ar kitu būdu, užtikrinančiu pašto siuntos įteikimą ir tai patvirtinančių duomenų gavimą, nėra galimybės, pašto paslaugos teikėjas privalo informuoti gavėją apie pašto siuntą – palikti pranešimą gavėjo gaunamųjų laiškų dėžutėje arba per E. pristatymo sistemą, jeigu gavėjo elektroninio pristatymo dėžutė yra aktyvi, ar kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, užtikrinančiomis tokio pranešimo gavimą;

2) saugoti dokumentus ar kitą informaciją, patvirtinančius pašto siuntos įteikimą pasirašytinai ar kitu būdu, užtikrinančiu pašto siuntos įteikimą ir tai patvirtinančių duomenų gavimą, 6 mėnesius nuo pašto siuntos įteikimo dienos; kai kyla ginčas tarp pašto paslaugos teikėjo ir naudotojo dėl pašto siuntos įteikimo, šiuos dokumentus ar kitą informaciją pašto paslaugos teikėjas privalo saugoti iki ginčo išsprendimo dienos;

3) pašto siuntą grąžinti siuntėjui, jeigu atlikus šios dalies 1 punkte nurodytus veiksmus nepavyko jos įteikti. Pašto paslaugos teikėjas turi teisę susitarti su siuntėju ir dėl kitų, negu nurodyta šiame punkte, veiksmų dėl tokios pašto siuntos.

3. Pašto siuntos vežamos pašto paslaugos teikėjų arba vežėjų, su kuriais sudarytos vežimo sutartys, transporto priemonėmis. Vien tik pašto siuntų vežimas nelaikomas pašto paslauga.

4. Siuntėjas yra atsakingas už pašto siuntos turinį, taip pat tinkamą pašto siuntos supakavimą ir adresavimą.

5. Jeigu pašto paslaugos teikėjas nustato, kad priimtoje pašto siuntoje yra draudžiamų siųsti daiktų (prekių), jis juos grąžina siuntėjui arba šie daiktai (prekės) konfiskuojami įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka. Jeigu pašto siunta kartu su draudžiamais siųsti daiktais (prekėmis) konfiskuojama įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka, apie tai pašto paslaugos teikėjas praneša siuntėjui ir nurodo konfiskuotus daiktus (prekes).

6. Gaunamųjų laiškų dėžutės įrengia gavėjai. Gaunamųjų laiškų dėžutės turi būti įrengtos lengvai prieinamoje vietoje: daugiabučių namų kiekvienoje laiptinėje ne aukščiau kaip antrame aukšte, sudarant galimybes pašto paslaugos teikėjams netrukdomai prie jų prieiti, arba prie kiekvienos laiptinės įėjimo; įmonėse, įstaigose, organizacijose – prie pagrindinių įėjimų. Individualių ar sodininkų bendrijose esančių namų savininkai įrengia gaunamųjų laiškų dėžutes prie įėjimo į jų sklypus arba ant greta gatvės esančių namų sienų, tvorų, stovelių. Gaunamųjų laiškų dėžutės turi būti rakinamos, aiškiai ir suprantamai sunumeruotos, ant įmonių, įstaigų ar organizacijų gaunamųjų laiškų dėžučių turi būti įskaitomai užrašytas įmonės, įstaigos ar organizacijos pavadinimas. Ant gaunamųjų laiškų dėžutės gali būti nurodytas tik vienas adresas ir (ar) vienos įmonės, įstaigos ar organizacijos pavadinimas.

7. Jeigu gavėjas neįsirengia gaunamųjų laiškų dėžutės arba ji neatitinka šio straipsnio 6 dalyje nustatytų reikalavimų ir dėl to neįmanoma pristatyti pašto siuntos, pašto paslaugos teikėjas per E. pristatymo sistemą, jeigu gavėjo elektroninio pristatymo dėžutė yra aktyvi, ar kitais tokio pranešimo gavimą užtikrinančiais būdais, įskaitant kitas elektroninių ryšių priemones, informuoja gavėją apie gautą pašto siuntą ir nurodo, kur ir kada gavėjas gali atvykti ir atsiimti pašto siuntą. Jeigu informuoti gavėjo nepavyksta, pašto paslaugos teikėjas apie tai informuoja siuntėją per E. pristatymo sistemą, jeigu jo elektroninio pristatymo dėžutė yra aktyvi, ar kitais tokio pranešimo gavimą užtikrinančiais būdais, įskaitant kitas elektroninių ryšių priemones.

8. Pašto siuntų, siunčiamų universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklu, rūšys, didžiausi ir mažiausi matmenys teikiant universaliąją pašto paslaugą turi atitikti Pasaulinės pašto sąjungos Pasaulinėje pašto konvencijoje, Pašto korespondencijos reglamente ir Pašto siuntinių reglamente nustatytus reikalavimus.

9. Reklama paštu teikiama, jeigu gavėjas yra aiškiai išreiškęs sutikimą gauti reklamą paštu. Šios nuostatos laikymosi priežiūra vykdoma ir asmenys, pažeidę šią nuostatą, atsako Reklamos įstatymo nustatyta tvarka.

10. Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę pašto paslaugos teikimo taisyklėse nustatyti šiame įstatyme įtvirtintų pašto paslaugos teikėjų ir naudotojų teisių ir pareigų įgyvendinimo tvarką ir sąlygas.

11. Pašto paslaugos teikėjas privalo Ryšių reguliavimo tarnybai per jos nustatytą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą pateikti jo siūlomos pašto paslaugos teikimo tvarkos aprašą ir (ar) kitus dokumentus, įtvirtinančius standartines, t. y. visiems tos pačios kategorijos naudotojams vienodas, jo siūlomos pašto paslaugos teikimo sąlygas (toliau kartu – pašto paslaugos teikimo dokumentai). Ryšių reguliavimo tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pašto paslaugos teikimo dokumentų gavimo dienos įvertina juose įtvirtintų pašto paslaugos teikimo sąlygų atitikimą šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimams. Ryšių reguliavimo tarnyba pagal kompetenciją turi teisę reikalauti, kad pašto paslaugos teikėjas pakeistų pašto paslaugos teikimo dokumentuose įtvirtintas pašto paslaugos teikimo sąlygas. Pašto paslaugos teikėjas privalo per Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą ne trumpesnę kaip 20 darbo dienų nuo Ryšių reguliavimo tarnybos reikalavimo gavimo dienos terminą pakeisti pašto paslaugos teikimo dokumentus, kad juose įtvirtintos pašto paslaugos teikimo sąlygos atitiktų šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimus.

10 straipsnis. Pašto siuntų slaptumas ir duomenų apsauga

1. Pašto paslaugos teikėjai privalo naudotojams garantuoti susirašinėjimo ir pašto siuntų turinio slaptumą, jeigu šiame ar kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

2. Pašto paslaugos teikėjo darbuotojas, turėdamas pagrįstų įtarimų, kad pašto siuntoje galimai yra draudžiamų siųsti daiktų (prekių), priimdamas pašto siuntą, turi teisę patikrinti, ar joje nėra draudžiamų siųsti daiktų (prekių), ir, jeigu tokių daiktų (prekių) randa, privalo pašto siuntos nepriimti.

3. Pašto paslaugos teikėjams draudžiama teikti asmenims informaciją apie kitų asmenų naudojimąsi pašto paslauga arba sudaryti sąlygas gauti šią informaciją, jeigu šiame ar kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

11 straipsnis. Pašto paslaugos teikėjų atsakomybė ir žalos atlyginimas

1. Siuntėjas pretenziją dėl žalos atlyginimo už dingusią pašto siuntą, dingusius, trūkstamus ar apgadintus siųstus daiktus (prekes) turi teisę pareikšti pašto paslaugos teikėjui per 6 mėnesius nuo pašto siuntos išsiuntimo dienos. Pretenzijos, pareikštos pasibaigus šioje dalyje nustatytam terminui, nenagrinėjamos.

2. Gavėjas turi raštu ar kitu pašto paslaugos teikėjo nurodytu būdu informuoti pašto paslaugos teikėją apie pasirašytinai ar kitu būdu, užtikrinančiu pašto siuntos įteikimą ir tai patvirtinančių duomenų gavimą, įteiktą apgadintą pašto siuntą, trūkstamus ar apgadintus siųstus daiktus (prekes) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pašto siuntos įteikimo dienos. Šios informacijos pateikimas nesuteikia gavėjui teisės reikalauti pašto paslaugos teikėjo žalos atlyginimo.

3. Žala dėl prarastų, sugadintų pašto siuntų atlyginama vadovaujantis šiuo įstatymu. Žala dėl universaliosios pašto paslaugos teikėjo prarastų, sugadintų tarptautinių pašto siuntų atlyginama vadovaujantis Pasaulinės pašto sąjungos Pasaulinės pašto konvencijos, Pašto korespondencijos reglamento ir Pašto siuntinių reglamento nuostatomis. Patirti netiesioginiai nuostoliai, negautos pajamos ir neturtinė žala į žalos atlyginimo dydį neįskaitomi. Patirtos žalos dydį turi įrodyti siuntėjas – pateikti pašto paslaugos teikėjui žalos dydį patvirtinančius įrodymus.

4. Jeigu dėl pašto paslaugos teikėjo kaltės dingsta ar buvo sugadintos pašto siuntos, jose trūksta daiktų (prekių) ar daiktai (prekės) apgadinti, pašto paslaugos teikėjas atlygina:

1) už dingusią registruotąją pašto siuntą, taip pat už dalį dingusių ar apgadintų daiktų (prekių) ar sugadintus visus daiktus (prekes) – sumą, kuri lygi dviguboms siuntimo išlaidoms;

2) už dingusią įvertintąją pašto siuntą – sumą, kuri lygi siuntimo išlaidoms ir dingusios įvertintosios pašto siuntos vertei, pagrįstai dokumentais ar kitais patvirtinančiais duomenimis, tačiau yra ne didesnė kaip įvertinimo suma;

3) už dalį dingusių ar apgadintų daiktų (prekių) įvertintojoje pašto siuntoje su daiktų (prekių) aprašu – sumą, kuri lygi siuntimo išlaidoms ir daiktų (prekių) apraše nurodytai dingusio ar apgadinto daikto (prekės) vertei, pagrįstai dokumentais ar kitais patvirtinančiais duomenimis, tačiau yra ne didesnė kaip visos įvertintosios pašto siuntos įvertinimo suma.

5. Tais atvejais, kai gavėjas nesumoka išperkamosios pašto siuntos mokesčio dėl pašto paslaugos teikėjo kaltės, pašto paslaugos teikėjas sumoka siuntėjui jo nurodytą išperkamosios pašto siuntos mokesčio sumą.

6. Jeigu pašto paslaugos teikėjas dėl savo kaltės grąžina siuntėjui registruotąją pašto siuntą, jis siuntėjui atlygina siuntimo išlaidas.

7. Pašto paslaugos teikėjas, gavęs per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą pateiktą pagrįstą pretenziją, žalą atlygina:

1) už pašto siuntą, siųstą Lietuvos Respublikoje, – ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pretenzijos pateikimo dienos;

2) už tarptautinę pašto siuntą – ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo pretenzijos pateikimo dienos.

8. Pašto paslaugos teikėjas neatsako ir žalos neatlygina, jeigu:

1) prarasti draudžiami pašto siuntose siūsti daiktai (prekės);

2) siunčiant pašto siuntas atsirado nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybės, dėl kurių dingo pašto siunta, jeigu siuntoje trūksta daiktų (prekių) ar jie sugadinti, negalima nustatyti, kas atsitiko su pašto siunta, nes sunaikinti įrodymams reikalingi dokumentai, o pašto paslaugos teikėjo kaltė kitaip neįrodoma;

3) žala atsirado dėl siuntėjo kaltės, nes jis pažeidė pašto paslaugos teikėjo reikalavimus dėl daiktų (prekių) pakuotės ar dėl ypatingų siunčiamojo daikto (prekės) savybių;

4) pašto siunta, joje siunčiami daiktai (prekės) ar jų dalis išsiuntimo ar gavimo šalies įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka konfiskuoti;

5) įteikiant pasirašytinai ar kitu būdu, užtikrinančiu pašto siuntos įteikimą ir tai patvirtinančių duomenų gavimą, registruotąją ar įvertintąją pašto siuntą, pakuotę, lipduką su specialiu spaudu, lipnioji juosta, plomba ar perrišimo virvutė yra nepažeisti, pašto siuntos ar siuntinio svoris atitinka nurodytąjį;

6) gavėjas priėmė pašto siuntą ir patvirtino, kad ją gavo, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį;

7) pašto siunta negauta dėl asmens, kuriam gavėjas pavedė ją atsiimti, kaltės;

8) pašto siunta dingo ar buvo sugadinta valstybėje, kurioje už tai nenumatyta žalos atlyginimas;

9) siunčiamos sekogramos, karo belaisvių ir internuotų civilių asmenų korespondencijos siuntos.

9. Pašto paslaugos teikėjams šio straipsnio nuostatos taikomos, jeigu sutartyse su siuntėjais nenustatyta kitaip. Jeigu pašto paslaugos teikėjo sutarties su siuntėju nuostatos nustato blogesnę siuntėjo padėtį, nei numatyta šiame straipsnyje, taikomos šio straipsnio nuostatos.

12 straipsnis. Naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų ginčų sprendimas ne teismo tvarka

1. Naudotojas, manantis, kad pašto paslaugos teikėjas pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, pirmiausia privalo raštu kreiptis į pašto paslaugos teikėją ir nurodyti savo reikalavimus. Iškilus ginčui tarp naudotojo ir pašto paslaugos teikėjo, naudotojas turi teisę kreiptis į Ryšių reguliavimo tarnybą, kad ši ne teismo tvarka išspręstų jo ginčą su pašto paslaugos teikėju. Naudotojas taip pat turi teisę kreiptis tiesiogiai į teismą.

2. Ginčų tarp naudotojų, išskyrus vartotojus, ir pašto paslaugos teikėjų nagrinėjimui, taip pat Ryšių reguliavimo tarnybos procedūrinių sprendimų, tarp jų ir sprendimų atsisakyti nagrinėti ginčą, sustabdyti ar nutraukti ginčo nagrinėjimą, užkertančių kelią toliau nagrinėti ginčą, apskundimui, Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimų, priimtų išnagrinėjus naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų ginčus, įsigaliojimui ir priverstiniam vykdymui, ginčo šalių kreipimuisi į teismą po Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo *mutatis mutandis* taikomos Elektroninių ryšių įstatymo nuostatos dėl galutinių paslaugų gavėjų, išskyrus vartotojus, ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų ginčų nagrinėjimo.

3. Vartotojų ir pašto paslaugos teikėjų ginčai nagrinėjami Vartotojų teisių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Universalioji pašto paslauga

1. Lietuvos Respublikos teritorijoje turi būti užtikrintas šios universaliosios pašto paslaugos teikimas:

- 1) iki 2 kilogramų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas;
- 2) iki 10 kilogramų pašto siuntinių surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas;
- 3) registruotųjų ir įvertintųjų pašto siuntų surinkimas, rūšiavimas, vežimas ir pristatymas;
- 4) iki 20 kilogramų pašto siuntinių, gautų iš kitų valstybių narių, pristatymas.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1–3 punktuose nurodyta universalioji pašto paslauga apima vidaus ir tarptautinę pašto paslaugą.

3. Jeigu universaliosios pašto paslaugos teikėjas pašto siuntas siunčia dideliais kiekiais ar yra susitaręs su siuntėju dėl šių pašto siuntų surinkimo vietos, pristatymo terminų ir kitų sąlygų, tai tokia jo teikiama pašto paslauga nelaikoma universaliaja pašto paslauga. Dideliu kiekiu laikoma, kai vienas siuntėjas vienu kartu universaliosios pašto paslaugos teikėjui pateikia siųsti 50 ir daugiau pašto siuntų.

4. Pašto paslauga, turinti pridėtinę vertę, nėra priskiriama prie universaliosios pašto paslaugos. Pašto paslauga laikoma turinčia pridėtinę vertę, jeigu:

- 1) pašto siuntos pristatomos ir surenkamos naudotojo pageidaujamu laiku ir (ar) vietoje;
- 2) pateikiamas patvirtinimas apie pašto siuntos įteikimą, sudaroma galimybė keisti pašto siuntos pristatymo eigą;
- 3) sudaroma galimybė bet kuriuo laiku gauti informaciją apie pašto siuntos buvimo vietą;
- 4) suteikiamos kitos pridėtinę vertę turinčios paslaugos.

5. Jeigu universaliosios pašto paslaugos teikimas buvo nuostolingas ir universaliosios pašto paslaugos teikėjui sudarė nepagrįstai didelę finansinę naštą, universaliosios pašto paslaugos teikėjo patirti universaliosios pašto paslaugos dalies, kurios kokybė atitiko teisės aktų reikalavimus, nuostoliai kompensuojami valstybės biudžeto lėšomis vadovaujantis Vyriausybės tvirtinamomis nuostolingos universaliosios pašto paslaugos kompensavimo taisyklėmis. Universaliosios pašto paslaugos nuostoliai apskaičiuojami Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos tvirtinamų universaliosios pašto paslaugos nuostolių apskaičiavimo taisyklių nustatyta tvarka.

6. Sprendimui dėl nuostolių, patirtų teikiant universaliją pašto paslaugą, kompensavimo priimti turi būti gauta Ryšių reguliavimo tarnybos išvada dėl prašomų kompensuoti nuostolių dydžio pagrįstumo. Išvadą Ryšių reguliavimo tarnyba pateikia ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo visos išvadai pateikti reikalingos informacijos gavimo dienos. Sprendimą dėl nuostolių, patirtų teikiant universaliją pašto paslaugą, kompensavimo priima Susisiekimo ministras ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visos sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimo dienos. Šioje dalyje nurodyti terminai gali būti pratęsti motyvuotu atitinkamos institucijos sprendimu, tačiau ne ilgiau kaip 20 darbo dienų.

14 straipsnis. Universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimas

1. Vyriausybė savo nustatyta tvarka įpareigoja pašto paslaugos teikėją 9 metus teikti universaliją pašto paslaugą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

2. Vyriausybė privalo užtikrinti universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo nenutrūkstamumą.

3. Asmuo (-ys), kuris (-ie) gali būti įpareigojamas (-i) teikti universaliąją pašto paslaugą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- 1) būti įrašytas (-i) į pašto paslaugos teikėjų sąrašą;
- 2) valdyti pašto tinklą, atitinkantį Susisiekimo ministerijos nustatytus reikalavimus, arba objektyviais duomenimis pagrįsti, kad tokį pašto tinklą valdys iki įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą įsigaliojimo;
- 3) ne mažiau kaip vienus metus iki prašymo įpareigoti teikti universaliąją pašto paslaugą pateikimo nepertraukiamai verstis pašto paslaugos teikimo veikla.
4. Vyriausybė tvirtina universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo tvarkos aprašą, kuriame nustato universaliosios pašto paslaugos teikėjo (-ų) įpareigojimo tvarką, kuri turi būti pagrįsta skaidrumo, nediskriminavimo ir proporcingumo principais, garantuoti universaliosios pašto paslaugos teikimo tęstinumą, užtikrinti socialinę ir teritorinę sanglaudą.

15 straipsnis. Universaliosios pašto paslaugos teikėjo teisės ir pareigos

1. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas neturi teisės perleisti universaliosios pašto paslaugos teikimo kitam pašto paslaugos teikėjui, tačiau tai neužkerta kelio universaliosios pašto paslaugos teikėjui pasitelkti trečiuosius asmenis universaliai pašto paslaugai teikti. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas atsako už universaliosios pašto paslaugos, atitinkančios teisės aktų reikalavimus, teikimą šio įstatymo nustatyta tvarka.

2. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo:

1) visiems naudotojams vienodomis sąlygomis užtikrinti universaliosios pašto paslaugos nenutrūkstamą teikimą Lietuvos Respublikos teritorijoje, laikantis Susisiekimo ministerijos nustatytų universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimų, išskyrus šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 9 punkte nurodytą atvejį;

2) teikti ir pašto paslaugos teikimo vietose bei savo interneto svetainėje skelbti išsamią ir nuolat atnaujinamą informaciją naudotojams ir pašto paslaugos teikėjams apie universaliąją pašto paslaugą, galimybę ja naudotis, jos kainas ir kokybės reikalavimus arba Lietuvos standartus ir kitus leidinius;

3) pagal Susisiekimo ministerijos nustatytus universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo reikalavimus įrengti naudotojų poreikius atitinkantį pašto paslaugos teikimo vietų skaičių;

4) vykdyti Susisiekimo ministerijos nustatytus universaliosios pašto paslaugos kokybės reikalavimus, kiekvienais metais organizuoti universaliosios pašto paslaugos kokybės patikrinimą, tokio patikrinimo rezultatus skelbti savo interneto svetainėje ir pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai;

5) pagal susisiekimo ministro tvirtinamas pašto mokes ženklų išleidimo, išėmimo iš apyvartos ir apskaitos taisykles išleisti į apyvartą ir išimti iš apyvartos pašto mokes ženklus;

6) kompensuoti sekogramų, karo belaisvių ir internuotų asmenų korespondencijos siuntų siuntimo išlaidas;

7) savo interneto svetainėje skelbti metinę suteiktos universaliosios pašto paslaugos ataskaitą, įskaitant išnagrinėtų skundų skaičių ir informaciją apie tai, kaip jie buvo išspręsti;

8) tvarkyti reguliavimo apskaitą pagal Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytus reguliavimo apskaitos ir reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimus; reguliavimo apskaitos sistemoje aiškiai atskirti kiekvieną universaliąją pašto paslaugą ir kiekvieną su universaliąja pašto paslauga nesusijusią pašto ar kitą paslaugą;

9) patvirtinti Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytus reikalavimus atitinkančią universaliosios pašto paslaugos tarifų nustatymo metodiką ir paskelbti ją savo interneto svetainėje; nustatyti šio įstatymo reikalavimus atitinkančius universaliosios pašto paslaugos tarifus;

10) atlikti reguliavimo apskaitos ataskaitų patikrą ir pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai reguliavimo apskaitos ataskaitas, reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros ataskaitą ir (ar) išvadą;

11) atlikti reguliavimo apskaitos sistemos patikrą ir pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaitą ir (ar) išvadą;

12) taikyti Susisiekimo ministerijos nustatytus privalomai taikomus Lietuvos standartus ir kitus leidinius, tarptautines ir Europos specifikacijas ir (ar) rekomendacijas, susijusias su pašto paslaugos teikimu;

13) pagal šio įstatymo 7 straipsnio nuostatas skaidriomis, proporcingomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis suteikti galimybę kitiems pašto paslaugos teikėjams naudotis pašto tinklu;

14) nustatydamas galutinį atsiskaitymą, laikytis tokių principų: galutinio atsiskaitymo dydį nustatyti atsižvelgiant į gaunamų tarptautinių pašto siuntų surinkimo, rūšiavimo, vežimo ir pristatymo sąnaudas, tarptautinių susitarimų nuostatas; galutinį atsiskaitymą susieti su universaliosios pašto paslaugos kokybe; užtikrinti, kad galutiniai atsiskaitymai būtų skaidrūs, nediskriminaciniai ir prilyginami atlygiams už universaliąją pašto paslaugą.

3. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas turi teisę taikyti specifinius tarifus pagal sudarytas sutartis su naudotojais. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas šiems tarifams ir su jais susijusioms sąlygoms privalo taikyti skaidrumo ir nediskriminavimo principus. Nustatant tokius tarifus, turi būti įvertintos nepatirtos sąnaudos, palyginti su įprastai teikiamos universaliosios pašto paslaugos sąnaudomis. Tarifai turi būti vienodi visiems tos pačios kategorijos naudotojams.

4. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas turi išimtinę teisę išleisti į apyvartą ir išimti iš apyvartos pašto mokes ženklus.

16 straipsnis. Pajamų viršutinė riba

1. Pajamų viršutinę ribą nustato Ryšių reguliavimo tarnyba, vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos tvirtinama pajamų viršutinės ribos nustatymo metodika. Nustatyta pajamų viršutinė riba negali viršyti universaliosios pašto paslaugos teikėjo patiriamų universaliosios pašto paslaugos teikimo sąnaudų ir šiai paslaugai taikytino pagrįsto pelno sumos.

2. Pajamų viršutinė riba nustatoma universaliosios pašto paslaugos teikėjo 3 finansinių metų laikotarpiui (toliau – reguliavimo laikotarpis). Reguliavimo laikotarpis gali būti pratęstas vieną kartą motyvuotame Ryšių reguliavimo tarnybos sprendime nurodytam laikotarpiui.

3. Pajamų viršutinė riba nustatoma ne vėliau kaip per 50 darbo dienų nuo visos informacijos, reikalingos pajamų viršutinei ribai nustatyti, gavimo Ryšių reguliavimo tarnyboje dienos. Informacijos pateikimo terminai ir apimtis nustatomi pajamų viršutinės ribos nustatymo metodikoje.

4. Ryšių reguliavimo tarnyba reguliavimo laikotarpiu turi teisę vieną kartą per universaliosios pašto paslaugos teikėjo finansinius metus pakoreguoti pajamų viršutinę ribą pajamų viršutinės ribos nustatymo metodikoje nustatyta tvarka ir sąlygomis. Pakoreguota pajamų viršutinė riba taikoma nuo universaliosios pašto paslaugos teikėjo kitų finansinių metų 1 dienos.

5. Universaliajai pašto paslaugai taikytiną pagrįstą pelną nustato Ryšių reguliavimo tarnybos taryba, vadovaudamasi pajamų viršutinės ribos nustatymo metodika.

6. Ryšių reguliavimo tarnyba nustato universaliosios pašto paslaugos teikėjo veiklai, susijusiai su universaliosios pašto paslaugos teikimu, reguliavimo laikotarpiu taikytiną efektyvumo rodiklį (toliau – veiklos efektyvumo rodiklis). Tuo atveju, kai universaliosios pašto paslaugos teikėjas, nepažeisdamas universaliosios pašto paslaugos teikimui taikomų reikalavimų, viršija nustatytą veiklos efektyvumo rodiklį, tam tikrą reguliavimo laikotarpį jis turi teisę pajamų viršutinės ribos nustatymo metodikoje nustatyta tvarka gauti didesnę pagrįstą pelną.

17 straipsnis. Universaliosios pašto paslaugos tarifai

1. Universaliosios pašto paslaugos tarifai turi būti prieinami visiems naudotojams, pagrįsti universaliosios pašto paslaugos sąnaudomis, skaidrūs ir nediskriminaciniai.

2. Universaliosios pašto paslaugos tarifų prieinamumas vertinamas, atsižvelgiant į konkrečios universaliosios pašto paslaugos sąnaudas ir panašios valstybėse narėse teikiamos pašto paslaugos tarifų, perskaičiuotų taikant perkamosios galios paritetą, vidurkį.

3. Pareiga įrodyti universaliosios pašto paslaugos tarifų atitiktį šiame įstatyme nustatytiems reikalavimams tenka universaliosios pašto paslaugos teikėjui.

4. Universaliosios pašto paslaugos tarifus pagal savo patvirtintą universaliosios pašto paslaugos tarifų nustatymo metodiką nustato universaliosios pašto paslaugos teikėjas, laikydamasis šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų ir neviršydamas pajamų viršutinės ribos.

5. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo pajamų viršutinės ribos nustatymo ar pakoregavimo dienos:

1) apskaičiuoja universaliosios pašto paslaugos tarifus;
2) jeigu visų apskaičiuotų universaliosios pašto paslaugos tarifų svertinis vidurkis skiriasi nuo atitinkamų taikomų tarifų svertinio vidurkio mažiau kaip 10 procentų ir nepasikeičia teikiamos universaliosios pašto paslaugos pobūdis, pateikia apskaičiuotus universaliosios pašto paslaugos tarifus Ryšių reguliavimo tarnybai, nurodo jų pokyčius, palyginti su atitinkamais taikomais tarifais, ir apskaičiuotus tarifus taiko šio straipsnio 9 dalyje nustatytais sąlygomis ir terminais;

3) jeigu visų apskaičiuotų universaliosios pašto paslaugos tarifų svertinis vidurkis skiriasi nuo atitinkamų taikomų tarifų svertinio vidurkio 10 procentų ar daugiau arba pasikeičia teikiamos universaliosios pašto paslaugos pobūdis, pateikia apskaičiuotus universaliosios pašto paslaugos tarifus, jų pagrindimą sąnaudomis, prieinamumo vertinimą ir universaliosios pašto paslaugos teikėjo patvirtintą universaliosios pašto paslaugos tarifų nustatymo metodiką Ryšių reguliavimo tarnybai. Šiame punkte nurodytu atveju apskaičiuoti nauji universaliosios pašto paslaugos tarifai gali būti taikomi tik šiame straipsnyje nustatyta tvarka nustačius, kad jie atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus ir yra teisingai apskaičiuoti.

6. Ryšių reguliavimo tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodytų universaliosios pašto paslaugos tarifų ir visos informacijos, būtinos jiems įvertinti, gavimo Ryšių reguliavimo tarnyboje dienos įvertina šių universaliosios pašto paslaugos tarifų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams, jų apskaičiavimo teisingumą ir nustačiusi, kad universaliosios pašto paslaugos tarifai neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir (ar) yra neteisingai apskaičiuoti, raštu pateikia universaliosios pašto paslaugos teikėjui nurodymus dėl konkrečių universaliosios pašto paslaugos tarifų patikslinimo.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodytu atveju universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Ryšių reguliavimo tarnybos nurodymų gavimo dienos patikslinti nurodytus universaliosios pašto paslaugos tarifus ir pateikti juos Ryšių reguliavimo tarnybai. Ryšių reguliavimo tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo patikslintų universaliosios pašto paslaugos tarifų gavimo dienos įvertina, ar Ryšių reguliavimo tarnybos nurodymai dėl universaliosios pašto paslaugos tarifų patikslinimo buvo tinkamai įgyvendinti. Ryšių reguliavimo tarnybai nustačius, kad Ryšių reguliavimo tarnybos nurodymai dėl universaliosios pašto paslaugos tarifų patikslinimo nebuvo tinkamai įgyvendinti, laikoma, kad šio straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodyti universaliosios pašto paslaugos tarifai neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir (ar) yra neteisingai apskaičiuoti ir negali būti taikomi.

8. Ryšių reguliavimo tarnybai per šio straipsnio 6 dalyje nurodytą terminą nepateikus nurodymų dėl universaliosios pašto paslaugos tarifų patikslinimo, laikoma, kad šio straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodyti universaliosios pašto paslaugos tarifai atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus, yra teisingai apskaičiuoti ir gali būti taikomi šio straipsnio 9 dalyje nustatytais sąlygomis ir terminais.

9. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo universaliosios pašto paslaugos tarifus paskelbti savo interneto svetainėje ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki jų taikymo pradžios. Apskaičiuoti nauji universaliosios pašto paslaugos tarifai gali būti pradėti taikyti ne anksčiau kaip universaliosios pašto paslaugos teikėjo kitų finansinių metų 1 dieną.

18 straipsnis. Reguliavimo apskaitos sistema, reguliavimo apskaitos ataskaitų ir reguliavimo apskaitos sistemos patikra

1. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo, vadovaudamasis Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytais reguliavimo apskaitos ir reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimais, parengti reguliavimo apskaitos sistemą ir jos aprašą, pateikti šį aprašą Ryšių reguliavimo tarnybai ir paskelbti jį universaliosios pašto paslaugos teikėjo interneto svetainėje.

2. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo per 4 mėnesius nuo kiekvienų finansinių metų pabaigos:

1) laikydamasis Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytų reguliavimo apskaitos, reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimų parengti reguliavimo apskaitos ataskaitas; reguliavimo apskaitos ataskaitose pateikiama informacija turi sudaryti galimybę Ryšių reguliavimo tarnybai įvertinti, ar universaliosios pašto paslaugos teikėjo finansiniais metais naudota reguliavimo apskaitos sistema atitinka teisės aktuose nustatytus reikalavimus;

2) užtikrinti, kad būtų atlikta reguliavimo apskaitos ataskaitų atitikties Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytiems reguliavimo apskaitos, reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimams patikra pagal Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos patvirtintą techninę užduotį;

3) pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai reguliavimo apskaitos ataskaitas ir reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros ataskaitą ir (ar) išvadą.

3. Kilus pagrįstų įtarimų, kad universaliosios pašto paslaugos teikėjo tvarkoma reguliavimo apskaita ir (ar) reguliavimo apskaitos sistema neatitinka Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytų reguliavimo apskaitos, reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimų, Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę motyvuotu sprendimu įpareigoti universaliosios pašto paslaugos teikėją ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimo priėmimo dienos užtikrinti, kad būtų atlikta reguliavimo apskaitos sistemos atitikties Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytiems reguliavimo apskaitos, reguliavimo apskaitos sistemos reikalavimams patikra pagal Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtintą techninę užduotį ir patikros ataskaitą ir (ar) išvadą pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai.

4. Reguliavimo apskaitos ataskaitos, reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros ataskaita ir (ar) išvada, reguliavimo apskaitos sistemos patikros ataskaita ir (ar) išvada yra viešos, išskyrus jose pateikiamą konfidencialią informaciją, ir turi būti skelbiamos universaliosios pašto paslaugos teikėjo interneto svetainėje.

5. Ryšių reguliavimo tarnybos taryba privalo patvirtinti reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros techninę užduotį arba turi teisę ją pakeisti ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo universaliosios pašto paslaugos teikėjo finansinių metų, už kuriuos rengiamų reguliavimo apskaitos ataskaitų patikrai ji bus taikoma, pradžios. Ryšių reguliavimo tarnybos taryba privalo patvirtinti reguliavimo apskaitos sistemos patikros techninę užduotį ne vėliau kaip šio straipsnio 3 dalyje nurodyto Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimo priėmimo dieną.

6. Reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros ir reguliavimo apskaitos sistemos patikros techninėse užduotyse turi būti nurodyti konkretūs Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai užtikrinimo užduočių, tarptautiniai peržiūros užduočių, tarptautiniai susijusių paslaugų standartai ir susiję atitinkamų patikrinimų atlikimo praktiniai nurodymai arba tarptautiniai audito standartai. Ryšių reguliavimo tarnyba, rengdama reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros ir reguliavimo apskaitos sistemos patikros technines užduotis, konsultuojasi su auditorių savivaldos institucija.

7. Reguliavimo apskaitos ataskaitų patikrą ir reguliavimo apskaitos sistemos patikrą gali atlikti tik auditorius ar audito įmonė, turintys teisę atlikti finansinių ataskaitų auditą Finansinių ataskaitų audito įstatymo nustatyta tvarka. Reguliavimo apskaitos ataskaitų patikros ir reguliavimo apskaitos sistemos patikros negali atlikti auditorius ar audito įmonė, rengę universaliosios pašto paslaugos teikėjui reguliavimo apskaitos ataskaitas ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemą.

8. Ryšių reguliavimo tarnyba šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytoms funkcijoms atlikti turi teisę gauti iš auditoriaus ar audito įmonės, atlikusių reguliavimo apskaitos ataskaitų patikrą ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikrą, paaiškinimus, susijusius su atlikta reguliavimo apskaitos ataskaitų patikra ir (ar) reguliavimo apskaitos sistemos patikra, paaiškinimus pagrindžiančius duomenis ir dokumentus.

19 straipsnis. Periodinių leidinių pristatymas kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams

1. Periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslauga nėra priskiriama universaliojai pašto paslaugai.

2. Pašto paslaugos teikėjas (teikėjai), Vyriausybės įpareigotas (įpareigoti) teikti universalioją pašto paslaugą, privalo pristatyti periodinius leidinius kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams.

3. Teikiant periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugą, reguliavimo apskaitos sistemai ir jos patikrai, reguliavimo apskaitos ataskaitoms ir jų patikrai taikomi šio įstatymo 18 straipsnio reikalavimai.

4. Vyriausybė tvirtina nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklės, taip pat periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos tarifų nustatymo kriterijus ir kas 3 metai tvirtina šios paslaugos didžiausius tarifus. Šių tarifų galiojimo laikotarpiui Vyriausybė ar jos įgaliota institucija tvirtina miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, sąrašą. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas (teikėjai) privalo periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos tarifus pagrįsti sąnaudomis. Jeigu Vyriausybė pagal iš anksto patvirtintus kriterijus periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos tarifus nustato mažesnius už šios paslaugos sąnaudas, tokių sąnaudų ir tarifų skirtumas padengiamas Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžete numatytų lėšų. Periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumas už periodinių leidinių pristatymą kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams universaliosios pašto paslaugos teikėjui (teikėjams) kompensuojamas kas 6 mėnesiai.

5. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas (teikėjai) turi atlikti einamųjų finansinių metų pirmojo pusmečio periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų nepriklausomą auditą ir audito išvadą bei einamųjų finansinių metų pirmojo pusmečio periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų ataskaitą pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai.

6. Sprendimui dėl pajamų ir sąnaudų, patirtų teikiant periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugas, skirtumo kompensavimo turi būti gauta Ryšių reguliavimo tarnybos išvada dėl prašomo kompensuoti skirtumo pagrįstumo. Išvadą dėl prašomo kompensuoti einamųjų finansinių metų pirmojo pusmečio periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumo pagrįstumo Ryšių reguliavimo tarnyba pateikia ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, o dėl praėjusių finansinių metų – ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo visos atitinkamai išvadai pateikti reikalingos informacijos gavimo dienos. Sprendimą dėl periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumo kompensavimo priima Susisiekimo ministerija ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo visos sprendimui priimti reikalingos informacijos gavimo dienos. Šioje dalyje nurodyti terminai gali būti pratęsti motyvuotu atitinkamos institucijos sprendimu, tačiau ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.

V SKYRIUS INFORMACIJOS GAVIMAS IR ŠIO ĮSTATYMO LAIKYMOSI PRIEŽIŪRA

20 straipsnis. Informacijos gavimas

1. Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, pašto paslaugos teikėjų ir naudotojų, taip pat kitų asmenų visą jai, taip pat Europos Komisijai reikalingą su pavestų uždavinių įgyvendinimu ir funkcijų atlikimu susijusią informaciją, įskaitant ir finansinę, nepaisant jos konfidencialumo. Ryšių reguliavimo tarnyba taip pat turi teisę kreiptis į Europos Sąjungos institucijas, prašydama pateikti jai su funkcijų atlikimu susijusią reikalingą informaciją.

2. Pašto paslaugos teikėjai, naudotojai, taip pat kiti asmenys privalo pateikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją Ryšių reguliavimo tarnybai pareikalavus per jos nustatytus protingumo kriterijų atitinkančius terminus, pagal prašomos informacijos detalumo lygį ir prašoma forma.

3. Ryšių reguliavimo tarnyba privalo teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis užtikrinti konfidencialios informacijos konfidencialumą.

4. Konfidencialia informacija negali būti laikomi duomenys apie atskirų pašto paslaugos teikėjų užimamas pašto rinkos dalis, apibendrinti korespondencijos siuntų ir pašto siuntinių kiekiai, pajamos, gautos teikiant konkrečią pašto paslaugą, sąnaudų, patirtų teikiant universaliąją pašto paslaugą, ir šių paslaugų pajamų apskaitos informacija, taip pat kita informacija, susijusi su įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą vykdymu.

5. Ryšių reguliavimo tarnyba, reikalaudama pateikti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, privalo nurodyti tikslą, kuriam informacija bus naudojama.

21 straipsnis. Įstatymo nuostatų laikymosi priežiūra

1. Ryšių reguliavimo tarnyba atlieka šio įstatymo ar tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių pašto paslaugos teikimo veiklą, nuostatų laikymosi priežiūrą vadovaudamasi Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, susijusiomis su ūkio subjektų veiklos priežiūros teisiniu reguliavimu.

2. Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliotieji pareigūnai, atlikdami priežiūrą, pateikia tarnybinių pažymėjimą ir Ryšių reguliavimo tarnybos išduotą dokumentą, patvirtinantį jų įgaliojimus ir atliekamas funkcijas. Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliotieji pareigūnai turi teisę:

1) pagal šio, kitų įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas sąlygas ir procedūras iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, pašto paslaugos teikėjų ir naudotojų gauti jiems reikalingą informaciją;

2) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamų pašto paslaugos teikėjų veikla, reikalauti, kad jie atvyktų į tyrimą atliekančio įgaliotojo pareigūno tarnybines patalpas duoti paaiškinimus;

3) gauti duomenis ir dokumentus (arba jų nuorašus) apie tikrinamo pašto paslaugos teikėjo ūkines operacijas iš kitų asmenų, neatsižvelgiant į jų pavaldumą, taip pat iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų;

4) siekdami nustatyti, ar pašto paslaugos teikėjai nepažeidžia šiame įstatyme, pašto paslaugos teikimo taisyklėse nustatytų reikalavimų, tikrinti pašto paslaugos teikėjų veiklą, susijusią su pašto paslaugos teikimu, taip pat išsamiai patikrinti universaliosios pašto paslaugos teikėjo reguliavimo apskaitą ir reguliavimo apskaitos sistemą (sistemas), gauti būtiną informaciją ir dokumentus (jų kopijas ar nuorašus) apie universaliosios pašto paslaugos teikėjo turtą ir pajamas, ūkines, finansines ir kitas operacijas iš valstybės ir savivaldybės institucijų, taip pat iš Lietuvos banko, komercinių bankų ir kitų kredito bei finansų įstaigų, auditorių, kitų juridinių ir fizinių asmenų, nepaisant jų konfidencialumo;

5) laikinai (iki 20 darbo dienų) paimti dokumentus ir (ar) daiktus, kurie būtini ar turi įrodomąją reikšmę tiriant pažeidimą, ir palikti motyvuotą sprendimą dėl dokumentų ir (ar) daiktų paėmimo ir paimtų dokumentų ir (ar) daiktų aprašą, reikalauti padaryti nurodytų dokumentų kopijas ar nuorašus;

6) tyrimui pasitelkti specialistus ir ekspertus;

7) atlikti kitus šiame ir kituose įstatymuose nurodytus veiksmus.

3. Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliotieji pareigūnai, įgyvendindami jiems suteiktas teises, surašo dokumentus (aktus, protokolus, reikalavimus ir kitus). Jų formas ir pildymo tvarkos aprašą tvirtina Ryšių reguliavimo tarnybos taryba.

4. Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliotųjų pareigūnų, įgyvendinančių šiame straipsnyje nurodytas teises, teisėti reikalavimai asmenims, kuriems jie yra duoti, yra privalomi. Už Ryšių reguliavimo tarnybos įgaliotųjų pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymą asmenys atsako įstatymų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS EKONOMINĖS SANKCIJOS

22 straipsnis. Ryšių reguliavimo tarnybos veiksmai nustačius pažeidimą

1. Ryšių reguliavimo tarnyba, nustčiusi, kad pašto paslaugos teikėjas nesilaikė ar nesilaiko šio įstatymo, Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos tvirtinamų pašto paslaugos teikimo taisyklių, kitų šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų ar tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių pašto paslaugos teikimo veiklą, reikalavimų, raštu praneša pašto paslaugos teikėjui apie nustatytus pažeidimus ir suteikia jam galimybę pareikšti savo nuomonę per ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų terminą nuo pranešimo gavimo dienos.

2. Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę reikalauti, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pažeidimas būtų nutrauktas nedelsiant ar per Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytą ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą. Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę paskirti efektyvias, proporcingas ir atgrasančias ekonomines sankcijas ar įspėjimą.

23 straipsnis. Pažeidimo nagrinėjimo procesas

Pažeidimo nagrinėjimo procesas inicijuojamas, apie pažeidimo nagrinėjimą pašto paslaugos teikėjui pranešama, teisė susipažinti su pažeidimo nagrinėjimo proceso medžiaga įgyvendinama, pažeidimas nagrinėjamas, sprendimas dėl ekonominės sankcijos ar įspėjimo skyrimo priimamas, sprendimas skirti ekonominę sankciją ar įspėjimą skundžiamas *mutatis mutandis* taikant Elektroninių ryšių įstatymo 85 straipsnio 2 ir 3 dalių, 86, 88, 89, 92, 93 ir 94 straipsnių nuostatas.

24 straipsnis. Pažeidimo nagrinėjimo ir ekonominės sankcijos ar įspėjimo paskyrimo terminai

1. Pašto paslaugos teikėjo padarytas pažeidimas turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo pažeidimo nagrinėjimo proceso inicijavimo dienos.

2. Ekonominė sankcija ar įspėjimas turi būti paskirtas ne vėliau kaip per 2 metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – per 2 metus nuo jo paaikškinimo dienos.

25 straipsnis. Ekonominės sankcijos ir įspėjimas

1. Pašto paslaugos teikėjui, kuris nesilaikė ar nesilaiko šio įstatymo, Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos tvirtinamų pašto paslaugos teikimo taisyklių, kitų šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų ar tiesiogiai taikomų Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių pašto paslaugos teikimo veiklą, reikalavimų, Ryšių reguliavimo tarnyba skiria, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį, baudą iki 3 procentų bendrųjų metinių pajamų iš pašto paslaugos teikimo veiklos, o jeigu tokios veiklos mastą apskaičiuoti sunku arba neįmanoma, – iki 100 000 eurų.

2. Pašto paslaugos teikėjui, per metus nuo ekonominės sankcijos paskyrimo padariusiam pakartotinį šio straipsnio 1 dalyje numatytą pažeidimą, Ryšių reguliavimo tarnyba skiria, išskyrus šio

straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį, baudą iki 5 procentų bendrųjų metinių pajamų iš pašto paslaugos teikimo veiklos, o jeigu tokios veiklos mastą apskaičiuoti sunku arba neįmanoma, – iki 150 000 eurų.

3. Už šiurkštų ar sistemingą šio straipsnio 1 dalyje numatytą pažeidimą Ryšių reguliavimo tarnyba taip pat turi teisę uždrausti teikti pašto paslaugą iki vieno metų. Šiurkščiu pažeidimu laikomas šio straipsnio 1 dalyje numatytas pažeidimas, dėl kurio kiti pašto paslaugos teikėjai patyrė didelių finansinių nuostolių ar pašto paslaugos teikimo apribojimų. Sistemingu pažeidimu laikomas šio straipsnio 1 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas tris ar daugiau kartų per vienus metus.

4. Jeigu pažeidimo nagrinėjimo metu Ryšių reguliavimo tarnyba nustato, kad pašto paslaugos teikėjo padarytas šio straipsnio 1 dalyje numatytas pažeidimas yra mažareikšmis, tai yra pašto paslaugos teikėjas nepadarė esminės žalos naudotojų ar kitų pašto paslaugos teikėjų interesams, nutraukė pažeidimą, pašalino pažeidimo padarinius, o teisės aktų reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į pažeidimo faktines aplinkybes ir vadovaujantis teisingumo bei protingumo principais, gali būti užtikrintas ne skiriant ekonominę sankciją, o kitais būdais ir (ar) priemonėmis, Ryšių reguliavimo tarnyba skiria pašto paslaugos teikėjui įspėjimą.

26 straipsnis. Ekonominių sankcijų dydžio nustatymas

1. Skiriant pašto paslaugos teikėjams ekonomines sankcijas, atsižvelgiama į:

- 1) kaltę;
- 2) pažeidimo pobūdį ir jo trukmę;
- 3) pažeidimu pašto paslaugos teikėjams, naudotojams ir (ar) kitiems asmenims padarytos žalos dydį;
- 4) pašto paslaugos teikėjo atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes;
- 5) pašto paslaugos teikėjui dėl pažeidimo tekusių pajamų dydį;
- 6) kiekvieno pašto paslaugos teikėjo įtaką pažeidimo padarymui, kai pažeidimą padaro keli pašto paslaugos teikėjai.

2. Konkretus ekonominės sankcijos dydis nustatomas pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus ekonominės sankcijos dydžius, įvertinus aplinkybes, nurodytas šio straipsnio 1 dalyje. Kai taikoma poveikio priemonė yra bauda, konkretus skiriamos baudos dydis nustatomas pirmiausia apskaičiuojant bazinį baudos dydį, kuris lygus 50 procentų šio įstatymo 25 straipsnyje nurodytos maksimalios už pažeidimą galimos skirti baudos dydžio. Jeigu yra nustatomos vien tik atsakomybę lengvinančios aplinkybės, bazinis baudos dydis mažinamas, o jeigu yra nustatomos vien tik atsakomybę sunkinančios aplinkybės, bazinis baudos dydis didinamas. Jeigu yra nustatoma ir atsakomybę lengvinančių, ir atsakomybę sunkinančių aplinkybių, ekonominės sankcijos dydis nustatomas atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą.

3. Bendrosios metinės pajamos, nurodytos šio įstatymo 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse, nustatomos pagal pašto paslaugos teikėjo, kuriam skiriama ekonominė sankcija, bendrąsias metines pajamas, gautas per praėjusius ataskaitinius metus iš pašto paslaugos teikimo veiklos. Tuo atveju, jeigu nėra galimybės apskaičiuoti bendrųjų metinių pajamų, gautų praėjusiais ataskaitiniais metais (pašto paslaugos teikėjas neteikė pašto paslaugos praėjusiais ataskaitiniais metais ir panašiai), skaičiuojamos einamaisiais metais iš pašto paslaugos teikimo veiklos gautos pajamos. Skaičiuojant einamaisiais metais iš pašto paslaugos teikimo veiklos gautas pajamas, skaičiuojamos visos pašto paslaugos teikėjo, kuriam skiriama ekonominė sankcija, einamaisiais metais iš pašto paslaugos teikimo veiklos gautos pajamos iki sprendimo dėl ekonominės sankcijos skyrimo šiam pašto paslaugos teikėjui priėmimo dienos.

4. Nustatant pažeidimu pašto paslaugos teikėjams, naudotojams ir (ar) kitiems asmenims padarytos žalos dydį, atsižvelgiama į pažeidimo sukeltas pasekmes (kai tai įmanoma nustatyti), turto netekimą arba sugadinimą, patirtas išlaidas (tiesioginius nuostolius), taip pat negautos pajamas, kurios galėjo būti gautos, jeigu nebūtų buvę pažeidimo, ir išlaidas, skirtas žalos prevencijai ar žalai sumažinti.

5. Įvertinant pašto paslaugos teikėjui dėl pažeidimo tekusių pajamų dydį, apskaičiuojama piniginė nauda, kurią pašto paslaugos teikėjas gavo dėl padaryto pažeidimo.

6. Įvertinant kiekvieno pašto paslaugos teikėjo įtaką pažeidimo padarymui, kai pažeidimą padaro keli pašto paslaugos teikėjai, atsižvelgiama į tai, ar pašto paslaugos teikėjas buvo pažeidimo iniciatorius, ar darant pažeidimą jis atliko aktyvų ar pasyvų vaidmenį, taip pat į pašto paslaugos teikėjo užimamą rinkos dalį.

7. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pašto paslaugos teikėjai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalai atsirasti, ėmėsi veiksmų žalai sumažinti, padėjo Ryšių reguliavimo tarnybai pažeidimo tyrimo metu, atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą. Ryšių reguliavimo tarnyba, nustatydamą skiriamos ekonominės sankcijos dydį, gali pripažinti atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis ir kitas, šioje dalyje nenurodytas, aplinkybes.

8. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pašto paslaugos teikėjai kliudė vykdyti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydami Ryšių reguliavimo tarnybos įpareigojimo pašalinti pažeidimą.

27 straipsnis. Informacijos apie uždraudimą teikti pašto paslaugą paskelbimas

Informacija apie uždraudimą pašto paslaugos teikėjui teikti pašto paslaugą skelbiama Ryšių reguliavimo tarnybos interneto svetainėje ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo uždrausti pašto paslaugos teikėjui teikti pašto paslaugą priėmimo dienos. Ši informacija pašalinama ne vėliau kaip kitą darbo dieną, kai toks draudimas netenka galios.

28 straipsnis. Ekonominių sankcijų vykdymas

1. Pašto paslaugos teikėjas privalo įvykdyti Ryšių reguliavimo tarnybos paskirtą ekonominę sankciją – sumokėti paskirtą baudą į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo sprendimo gavimo dienos arba nutraukti pašto paslaugos teikimą kitą dieną nuo sprendimo gavimo dienos.

2. Kai yra motyvuotas pašto paslaugos teikėjo prašymas, Ryšių reguliavimo tarnyba, atsižvelgusi į pašto paslaugos teikėjo turtinę padėtį, kitas reikšmingas aplinkybes, turi teisę baudos ar jos dalies mokėjimą atidėti iki 6 mėnesių.

3. Ryšių reguliavimo tarnybos sprendimas dėl ekonominės sankcijos skyrimo yra vykdomasis dokumentas. Jeigu jis neįvykdomas per nustatytą terminą, jis pateikiamas vykdyti antstoliams Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Sprendimas turi būti pateikiamas vykdyti ne vėliau kaip per 9 mėnesius nuo šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nustatyto termino pabaigos.

Lietuvos Respublikos
pašto įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB.

2. 2018 m. balandžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/644 dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų.

“.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, susisiekimo ministras ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos taryba iki 2024 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Pretenzijos dėl žalos už dingusią pašto siuntą, dingusius, trūkstamus ar apgadintus siųstus daiktus (prekes) atlyginimo, pareikštos iki šio įstatymo įsigaliojimo, sprendžiamos ir žala atlyginama pagal teisės normas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo.

4. Ginčai tarp pašto paslaugos naudotojų, ir pašto paslaugos teikėjų, priimti nagrinėti iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiami nagrinėti pagal teisės normas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo.

5. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pašto įstatymo 14 straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatyti universaliosios pašto paslaugos teikėjo įpareigojimo terminas ir reikalavimai asmeniui (-ims), kuris (-ie) gali būti įpareigojamas (-i) teikti universaliąją pašto paslaugą, yra taikomi pasibaigus iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytam įpareigojimui teikti universaliąją pašto paslaugą ir nustatant naują įpareigojimą (-us) teikti universaliąją pašto paslaugą.

6. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pašto įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 8, 10, 11 punktai ir 18 straipsnis taikomi teikiant universaliąją pašto paslaugą ir periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugą 2026 metais ir vėlesniais universaliosios pašto paslaugos teikėjo finansiniais metais. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Pašto įstatymo 16 ir 17 straipsniai taikomi nustatant universaliosios pašto paslaugos teikėjo pajamų viršutinę ribą ir universaliosios pašto paslaugos tarifus, taikytinus 2026 metais ir vėlesniais universaliosios pašto paslaugos teikėjo finansiniais metais.

7. 2025 metais taikytini universaliosios pašto paslaugos tarifai nustatomi, universaliosios pašto paslaugos teikėjo apskaita tvarkoma, su tuo susijusi priežiūra vykdoma, 2025 metais tvarkytos universaliosios pašto paslaugos ir periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos sąnaudų apskaitos nepriklausomas auditas atliekamas, šio audito išvados teikiamos, universaliosios pašto paslaugos teikimo nuostoliai, patirti 2025 metais, ir periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos pajamų ir sąnaudų skirtumas už periodinių leidinių pristatymą kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams 2025 metais universaliosios pašto paslaugos teikėjui kompensuojami pagal teisės normas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo.

8. Pažeidimų nagrinėjimo ir ekonominių sankcijų skyrimo procedūros, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos pagal teisės normas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas